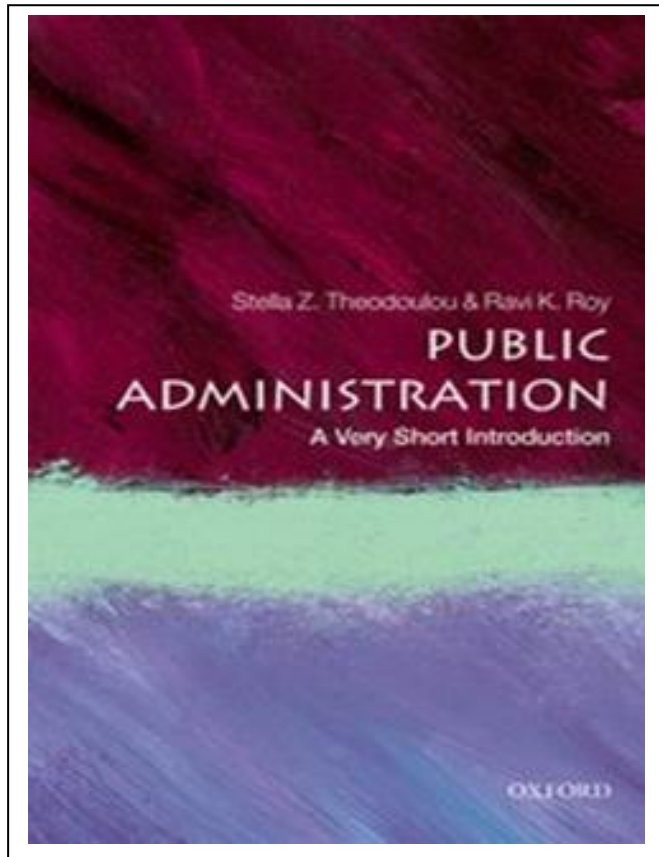

บทความเรื่องที่ 20

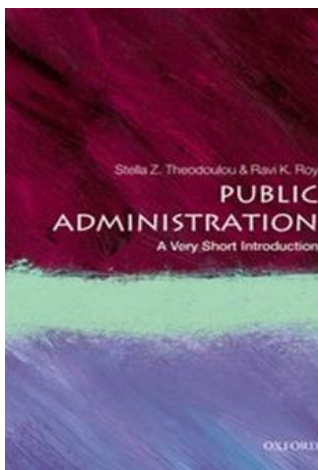

บทความปริทรรศน์หนังสือ

“PUBLIC ADMINISTRATION :
A Very Short Introduction” (2016)
by Stella Z. Theodoulou & Ravi K. Roy

นพพล อัครฮาต^{*}
Noppon Akahat

^{*} อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ และปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, E-mail : n-akahat@hotmail.co.th

Theodoulou S, Z. and
Ravi K. Roy. 2016. *Public
Administration : A Very
Short Introduction*. New
York : Oxford University

“What is public administration and why is it important? In order to accomplish collective goals of society, civic leaders must learn how to organize and manage public bureaucracies. More specifically, one might say that public administration is the “art” of management and leadership involved in developing and delivering essential public service required to sustain modern civilization. Covering areas from public safety and social welfare to transportation and education, the service provided through the public sector remain an inextricable part of our daily lives”. (p. preface)

จากข้อความที่ปรากฏในส่วนหนึ่งของเนื้อหาเล่มนี้ทำให้เกิดความสนใจที่จะเปิดอ่านเนื้อหาภายในของพ็อคเก็ตบุ๊กขนาดเล่มกระทัดรัดที่เหมาะสมแก่การพกพาเล่มนี้อย่างมาก หนังสือเล่มนี้เป็นผลงานของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด (Oxford University Press) ในชุดหนังสือ VERY SHORT INTRODUCTIONS ซึ่งทางสำนักพิมพ์ได้จัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อให้ผู้สนใจเข้าถึงความรู้ในวิชาต่างๆมากกว่า 400 เรื่อง ดำเนินการมาตั้งแต่ ค.ศ. 1995 และมีการนำไปแปลเพื่อใช้เป็นเอกสาร

ต้นฉบับในภาษาต่าง ๆ มากกว่า 40 ภาษา ดังนั้นความรู้ที่ปรากฏในหนังสือแต่ละชุดที่ทางสำนักพิมพ์เผยแพร่ออกมาจึงมีความเป็นสากลที่ได้รับการอ้างอิง และกล่าวถึงจากนักวิชาการและผู้สนใจในศาสตร์ด้านนั้นๆทั่วโลก

โดยเฉพาะในปี ค.ศ. 2016 ทางสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยออกฟอร์ดได้ตีพิมพ์เผยแพร่พ็อคเก็ตบุ๊กชิ้นนี้ขึ้นใช้ชื่อว่า **PUBLIC ADMINISTRATION : A Very Short Introduction**” แน่อนว่าหนังสือเล่มนี้ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับ Public Administration หรือภาษาไทยแปลว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” ซึ่งกำลังเป็นศาสตร์ที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและได้รับความสนใจจากผู้คนทั่วโลก แต่ปัญหาขณะนี้คือหลายคนยังไม่สามารถอธิบายได้ว่ารัฐประศาสนศาสตร์คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร มีขอบข่ายองค์ความรู้อะไรบ้าง และเมื่อสำเร็จการศึกษาหรือได้รับปริญญาทางด้านนี้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง นี่เป็นเพียงคำถามส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นจากข้อสงสัยและคำถามที่ได้รับประจำของผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ อันนำไปสู่ความต้องการที่จะชี้แจงและสร้างความเข้าใจผ่านการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ซึ่งประกอบด้วย 8 บท ได้แก่

บทที่ 1 การทบทวนสถานภาพปัจจุบัน (A Contemporary Overview)

บทที่ 2 การเดินทางจากเวสต์ฟาเลียถึงฟิลาเดลเฟีย (The Journey From Westphalia to Philadelphia)

บทที่ 3 การปฏิรูปความก้าวหน้าระหว่างกันของชาติต่างๆทั่วโลก (Progressive Reform Across the Globe)

บทที่ 4 การถือกำเนิดขึ้นของรัฐสวัสดิการสมัยใหม่ (The Rise of the Modern Welfare State)

บทที่ 5 แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ดำเนินไปทั่วโลก (The New Public Management Goes Global)

บทที่ 6 ยุคของการบริหารแนวใหม่ (The New Administrative Age)

บทที่ 7 กระบวนการโลกาภิวัตน์และการกำเนิดขึ้นของการบริหาร ปกครองแบบเครือข่าย (Globalization and the Rise of Newwerk Governance)

บทที่ 8 อนาคตของวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (The Future of Public Administration)

จากการลำดับบทต่างๆของเนื้อหาที่ปรากฏในเล่มแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ได้พยายามค้นคว้าพัฒนาการของวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ พัฒนาการ ฐานคิด หลักการสำคัญๆ และกระบวนการส่งต่อไปยังอีกยุคหนึ่งสมัยใหม่รวมทั้งการก้าวข้ามพรมแดนประเทศหรือทวีปหนึ่งๆ ในเรื่องแนวคิดและเทคนิคการจัดการภาครัฐอีกด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ที่กว้างขวาง มองเห็นภาพกว้างของมุมมองที่มีฐานวิชาการรองรับ และสามารถคาดเดาอนาคตที่จะเกิดขึ้นได้ว่าองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์จะมุ่งไปในทิศทางใด มากกว่าการวิเคราะห์ภายใต้กรอบการทำความเข้าใจเพียงแค่พัฒนาการของวิชารัฐประศาสนศาสตร์แบบอเมริกัน (American Public Administration Approach) ที่ปรากฏในตำราความรู้เบื้องต้น (Introduction) หลักการ (Principles) หรือขอบข่ายและแนวทางการศึกษา (Scope and Approach) ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ผลิตขึ้นโดยสำนักต่างๆโดยเฉพาะในภาคภาษาไทย ทำให้เป็นปัญหาอย่างมากในการสร้างความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ของแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนต่างๆทั่วโลก พร้อมเทคนิคและประสบการณ์จากการบริหารจัดการภาครัฐมากมาย ที่สามารถใช้เป็นตัวอย่างการทำความเข้าใจทั้งองค์ประกอบเรื่องความสำเร็จและความล้มเหลวของการบริหารภาครัฐ ซึ่งเป็นแกนหลักในการทำงานสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์ที่สนใจได้ ทำให้อาณาพืดเกิดตึกเล่มนี้จึงเป็นการเปิดพื้นที่และขยายวงรอบทางแนวคิด ทฤษฎี และมุมมองการปฏิบัติการภาครัฐที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

เกี่ยวกับผู้เขียนหนังสือเล่มนี้นั้น ผู้เขียนคนแรก ได้แก่ Stella Z. Theodoulou เป็นคณบดีของวิทยาลัยสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ และเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (นอร์ทริค) สหรัฐอเมริกา เขามีความเชี่ยวชาญอย่างมากในการวิจัยเกี่ยวกับการเมืองอเมริกัน ส่วนหนังสือหรือผลงานที่ได้รับความนิยมอย่างสูงของเขา ได้แก่ Public Policy : The Essential Reading (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2 ปี 2013) ซึ่งส่งอิทธิพลต่อการเขียนหนังสือเล่มที่กำลังนำเสนอนี้ว่ามีความเป็นนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐคอยข้างสูง มากกว่าขอบข่ายหรือประเด็นอื่นๆทางรัฐประศาสนศาสตร์ เช่น การคลังสาธารณะ องค์กรสาธารณะ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่วนคนที่สอง ได้แก่ Ravi K. Roy เป็นผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยยูทาห์ใต้ (Southern Utah University) และยังเป็นผู้อำนวยการโครงการพัฒนาของ W Edwards Deming Fellow in Public Affairs ซึ่งส่งอิทธิพลต่อการเขียนหนังสือเล่มนี้ที่มีการแยกหลักความเป็นวิชาการของแนวคิดทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยสรุปเฉพาะสาระสำคัญไว้ในส่วนต่างๆของเนื้อหา และการยกตัวอย่างกรณีศึกษาการบริหารและการปฏิบัติการต่างๆของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัยและในประเทศต่างๆอย่างกระชับรัดและเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่าย ซึ่งทำให้หนังสือเล่มนี้อัดแน่นด้วยเนื้อหาทางทฤษฎีและตัวอย่างการปฏิบัติจำนวนมาก และนอกจากนี้แล้วเขายังเคยเป็นผู้เขียนร่วมในหนังสือ Neoliberalism : A Very Short Introduction (2010) ซึ่งได้รับการเผยแพร่จากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดไปก่อนหน้านี้อีกด้วย

สำหรับเนื้อหาภายในพ็อคเก็ตบุ๊กเล่มนี้ที่มีขนาดความจุเพียง 108 หน้า ใน 8 บท มีสาระสำคัญที่น่าสนใจดังนี้

เนื้อหาบทที่ 1 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของแกนหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ในสภาพปัจจุบันทั้งจากมุมมองของนักวิชาการ และนักปฏิบัติการที่เคยอธิบายสาระสำคัญของวิชานี้ไปคนละทิศทางให้สามารถบรรจุกันได้ ในปัจจุบันว่ารัฐประศาสนศาสตร์แม้จะเป็นงานเกี่ยวกับภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภาครัฐที่ทำงานในหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่ศูนย์กลางอำนาจรัฐจนถึง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามด้วยการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้าไปอย่างมาก ประกอบกับการเติบโตอย่างก้าวกระโดดของประชากรโลกทำให้เกิดปัญหาและความต้องการให้จัดการปัญหาที่แตกต่างกัน และซับซ้อนกันเป็นผลให้บุคลากรภาครัฐและหน่วยงานภาครัฐที่เคยทำหน้าที่และรับผิดชอบในเรื่องต่างๆมีไม่เพียงพอ จึงเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นๆเข้ามามีบทบาททำหน้าที่และรับผิดชอบปัญหาในเรื่องของภาครัฐมากขึ้น เพื่อบริหารจัดการสังคมร่วมกัน ดังนั้นบทนี้จึงเป็นบทใหม่โรงของเนื้อหาทั้งหมดของเรื่องที่คุณเขียนต้องการนำเสนอในเนื้อหาเล่มนี้

เนื้อหาบทที่ 2 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจรากฐานของการบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบันซึ่งมีวิวัฒนาการมาจากสนธิสัญญาสันติภาพเวสต์ฟาเลีย (the Peace of Westphalia Treaty in 1648) ซึ่งเป็นสนธิสัญญาที่ทำให้เกิดความเป็นรัฐสมัยใหม่ที่มีอำนาจอธิปไตยเหนือบูรณาภาพแห่งดินแดน ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลมีอำนาจอป้องกันและให้ความคุ้มครองพลเมืองบนดินแดนของตนขึ้น ซึ่งหลักการนี้เป็นที่มาของรัฐชาติ (Nation State) และรัฐบาล (Government) ต่อมาแนวคิดดังกล่าวเสริมต่อด้วยนักปรัชญาการเมืองของอังกฤษอย่างโทมัส ฮ็อบบส์ (Thomas Hobbes) และจอห์น ล็อก (John Locke) ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ความสำคัญของการทำหน้าที่รัฐบาล (Government) จนนำไปสู่การปรับตัวและส่งผลไปถึงคณะผู้ร่างรัฐธรรมนูญและกำหนดโครงสร้างการปกครองประเทศของสหรัฐอเมริกายุคเริ่มที่เมืองฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia) ที่สำคัญได้แก่ เจมส์ เมดิสัน (James Madison), โทมัส เจฟเฟอร์สัน (Thomas Jefferson) และ อะเล็กซานเดอร์ ฮามิลตัน (Alexander Hamilton) ซึ่งมีส่วนในการออกแบบรัฐบาล (Government) ของสหรัฐอเมริกาและมีอิทธิพลต่อรากฐานการตีความและการนำสู่การปฏิบัติของการบริหารจัดการภาครัฐของสหรัฐอเมริกามาจนถึงปัจจุบัน

เนื้อหาบทที่ 3 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจพัฒนาการต่อมาของการบริหารภาครัฐที่มีการใช้เหตุผลทางการตัดสินใจในการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพซึ่งเกิดขึ้นในการบริหารของประเทศต่างๆแตกต่างกันและพัฒนาต่อยอดหลักการต่างๆได้อย่างลงตัวและเห็นประสิทธิผลได้ชัดเจน เช่น ใน

สหรัฐอเมริกา เริ่มตั้งแต่ในยุคประธานาธิบดีแอนดริว แจ็คสัน (Andrew Jackson) ในปี 1824 เรื่อยมา, ในสหราชอาณาจักร เริ่มตั้งแต่สมัยพระนางเจ้าอลิซาเบทที่ 1 ในปี 1601 เรื่อยมา, ในภาคพื้นทวีปยุโรป จริงๆก็เกิดตั้งแต่สนธิสัญญาเวสต์ฟาเลีย ที่ทำให้มีรัฐชาติต่างๆขึ้น เรียกเป็นชื่อรัฐว่า ฝรั่งเศส เยอรมัน สวีเดน เป็นต้น และแต่ละรัฐชาติดังกล่าวก็ได้เริ่มมีการปฏิรูปความก้าวหน้าของตนขึ้น เช่น ฝรั่งเศส ในสมัยจักรพรรดินโปเลียน เยอรมันหรือปรัสเซีย ในสมัยออตโตวอน บิสมาร์ค ซึ่งความก้าวหน้าทางการบริหารภาครัฐในแต่ละแห่งสามารถเปรียบเทียบและสรุปแนวคิดของการบริหารสมัยใหม่ในช่วงศตวรรษที่ 17 – 19 ได้เป็นอย่างดี

เนื้อหาบทที่ 4 จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของการถือกำเนิดขึ้นของรัฐสวัสดิการสมัยใหม่ ที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 ในประเทศต่างๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน สหราชอาณาจักร และสวีเดน ที่มูลเหตุส่วนใหญ่มาจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล เกิดช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวย ทำให้รัฐต้องจัดสวัสดิการพื้นฐานผ่านกฎหมายของรัฐเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะดังกล่าว ดังนั้นในบทนี้ผู้อ่านจะได้เห็นบทบาทของรัฐที่เพิ่มสูงขึ้นและการทำหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้พ่วงพลเมืองภายหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเหตุการณ์ทางการเมืองที่เป็นจุดหักเหให้รัฐจะต้องเข้ามาทำหน้าที่ในด้านการจัดสวัสดิการของแต่ละแห่ง เช่น สหรัฐอเมริกา หลังวิกฤตการณ์เศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ในปี ค.ศ. 1929, เยอรมัน(ตะวันตก)หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกหลังสงครามโลกครั้งที่สองที่เรียกว่า The Basic Law ในปี ค.ศ. 1949, สหราชอาณาจักร หลังกำหนดแผนการจัดรัฐสวัสดิการใน The Beveridge Report ในปี 1942 และสวีเดน เกิดการปฏิรูปรัฐสวัสดิการโดยรัฐบาลสายสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social Democratic) หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้น

เนื้อหาบทที่ 5 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่ดำเนินไปทั่วโลกผ่านการปฏิรูปกลไกการบริหารของรัฐบาลประเทศต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านแยกคำว่า New Public Administration หรือ NPA กับคำว่า New Public Management หรือ NPM ออกจากกันได้ ซึ่ง NPM หมายถึงแนวคิดการปฏิรูประบบการบริหารภาครัฐที่เกิดขึ้น แต่ NPA เป็นแนวคิดทางรัฐประศาสน

ศาสตร์ที่เริ่มมีการใช้แพร่หลายในปี ค.ศ. 1960 โดยนักวิชาการที่ชื่อ Dwight Waldo ที่เขาเสนอมุมมองว่า แม้ภาครัฐจะมีการนำหลักการและเทคนิคการบริหารจากภาคเอกชนมาดำเนินการเพื่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและความคุ้มค่าของการบริหารของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามแนวทางการปฏิรูปแบบ NPM ก็ตามภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญกับความเสมอภาคและยุติธรรมในการจัดให้บริการแก่ประชาชนที่รับบริการจากรัฐ ซึ่ง NPM ที่ดำเนินการอยู่ในการบริหารภาครัฐต่างๆทั่วโลก แบ่งออกเป็น 2 ระลอกได้แก่ ระลอกเก่าได้แก่ การบริหารตามแนวทางของประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกน (Ronald Reagan) ของสหรัฐอเมริกา, นางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ (Margaret Thatcher) ของอังกฤษ และนายโรเบิร์ต ฮาวเก้ (Robert Hawke) ต่อด้วยนายพอล คีตติง (Pual Keating) ของออสเตรเลีย ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นสมรรถนะของการบริหารราชการที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เห็นถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าของการดำเนินการที่เห็นได้ชัด ส่วนระลอกใหม่ ได้แก่ การบริหารตามแนวทางของประธานาธิบดีบิล คลินตัน (Bill Clinton) ของสหรัฐอเมริกา นายโทนี แบล้ (Tony Blair) และนายกอร์ดอน บราวน์ (Gordon Brown) ของอังกฤษ ที่มีการพัฒนากลไกการบริหารให้สามารถสร้างการแข่งขัน เกิดกำไร สร้างการเรียนรู้และฝึกหัดสมรรถนะผู้บริการให้สามารถเป็นผู้ประกอบการที่พร้อมแข่งขันในการให้บริการได้อย่างมืออาชีพ เป็นต้น

เนื้อหาบทที่ 6 จะทำให้ผู้อ่านได้ทราบแนวคิดและเทคนิคการบริหารสาธารณะแนวใหม่ในยุคปัจจุบันที่มีการดำเนินการผ่านกลไกการบริหารภาครัฐ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Characteristics of a Learning Organization), แนวคิดการบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จตามแนวทางของ W. Edwards Deming 14 ประการ และแนวคิดการให้บริการสาธารณะแนวใหม่ (The New Public Service) ซึ่งแนวคิดที่นำเสนอในบทนี้เป็นแนวคิดที่กำลังได้รับการท้าทายและเป็นสิ่งที่นักรัฐประศาสนศาสตร์กำลังค้นคิด ตรึงตรอง และพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เป็นแนวคิดและเทคนิคการบริหารจัดการสาธารณะที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมในการบริหารปัจจุบันที่เรียกว่าโลกาภิวัตน์

เนื้อหาบทที่ 7 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางการบริหารภาครัฐที่เรียกว่าโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งทำให้แนวคิดและเทคนิคการบริหารภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่ภาครัฐเชื่อว่ากลไกของตนเองที่ใช้ดำเนินการสามารถสร้างสมรรถนะในการบริหารให้แก่ประชาชนได้ แต่ด้วยสภาพแวดล้อมและบริบททางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ภาครัฐต้องปรับตัวเอง และร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ ในสังคมเพื่อบริหารจัดการสาธารณะร่วมกันเรียกว่า การจัดการปกครองแบบเครือข่าย (Network Governance) ซึ่งมีการสร้างเครือข่ายและร่วมมือกันกับภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน และภาคส่วนอื่นเพื่อร่วมกันกำหนดนโยบาย กำหนดพันธกิจ และบริหารจัดการกิจการสาธารณะเพื่อให้เกิดการพัฒนาและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ตรงจุดที่สุด แนวคิดนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในการจัดการเมือง (City Management) ในสหรัฐอเมริกาและในหลายประเทศซึ่งสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ดีกว่าแนวคิดเดิมที่ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการเองเพียงลำพัง

เนื้อหาบทที่ 8 จะทำให้ผู้อ่านเห็นอนาคตของวิชารัฐประศาสนศาสตร์ว่า ยังคงต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นเดิมดังที่เคยเกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งแนวโน้มในอนาคตบทบาทของบุคลากรและหน่วยงานภาครัฐในการให้บริการสาธารณะจะลดความสำคัญลงเกิดเป็นการพัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ ทั้ง Public-Private-Partnerships (PPP), Co-Venturing, Co-Creation หรือ Co-Design จะเพิ่มความสำคัญมากขึ้น ดังนั้น บทบาทของบุคลากรและหน่วยงานภาครัฐน่าจะปรับตัวไปพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบ การเปิดกว้างให้ภาคส่วนอื่นๆ เข้าร่วมในการจัดการสาธารณะ และพัฒนาหลักการบริหารที่อาศัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ช่วยในการวางระบบ และพัฒนาการบริหารภาครัฐมากขึ้น และที่สำคัญไม่มีใครสามารถล่วงรู้อนาคตได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น แต่จากสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจในปัจจุบัน (2016) ทำให้การเรียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ยังคงต้องให้ความสำคัญกับการจัดการสาธารณะและภาวะผู้นำเพื่อผลิตคนที่จะเข้ามาจัดการกับความท้าทายใหม่ของพลเมืองที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

กล่าวโดยสรุปหนังสือ “PUBLIC ADMINISTRATION : A Very Short Introduction” ของ Stella Z. Theodoulou & Ravi K. Roy

(2016) เล่มนี้เป็นหนังสือที่ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรากฐาน แนวความคิดและขอบข่ายทางทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการและกระบวนการส่งต่อฐานแนวคิดแต่ละช่วงของรัฐประศาสนศาสตร์ตั้งแต่ถือการกำเนิดรัฐสมัยใหม่ (Nation State) จนถึงปัจจุบันที่เรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) และเป็นหนังสือด้านขอบข่ายและวิธีการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และทันสมัย เนื่องจากเนื้อหาภายในหนังสืออุดมไปด้วย แนวคิดด้านการบริหารภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารองค์กรภาครัฐ หรือการบริหารกิจการสาธารณะสมัยใหม่ อย่าง Learning Organization, Reinventing Government หรือ New Public Service ซึ่งหนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจ แนวคิดการบริหารและการพัฒนาทางทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์อย่างครอบคลุม อีกทั้งยังช่วยขยายและต่อยอดองค์ความรู้ของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งในแต่ละบท ผู้เขียนได้อธิบายและจัดโครงสร้างการนำเสนออย่างเป็นระบบ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และมีการเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นที่จะอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน มีการนำเสนอตัวอย่างที่หลากหลายทั้งในยุโรป สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ตลอดจนทั้งผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิเคราะห์และอธิบายให้หลักเหตุผลจนทำให้เข้าใจและเห็นภาพได้อย่างชัดเจน จึงกล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่มีคุณค่าและควรค่าแก่การศึกษาเรียนรู้อย่างยิ่ง เหมาะกับนักศึกษาทุกระดับตั้งแต่ปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก รวมถึงอาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป และที่สำคัญเหมาะแก่หน่วยงานภาครัฐที่จำเป็นต้องแสวงหาองค์ความรู้และมุมมองใหม่ๆสำหรับการพัฒนาองค์กรและวิธีการทำงานของตนเองเพื่อก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

แต่อย่างไรก็ตามสำหรับข้าพเจ้าในฐานะผู้เรียน ผู้สอน และกำลังค้นคว้าประกอบการศึกษาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ถือว่าหนังสือเล่มนี้เป็นเพียงการโหมโรงว่าด้วยความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพราะรัฐประศาสนศาสตร์เป็นวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลงและเลื่อนไหลไปตามพัฒนาการของรัฐ ระบบ

เศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคม ดังนั้น จึงเป็นภาระหน้าที่ของนักรัฐประศาสนศาสตร์ที่จะต้องช่วยกันขยายพรมแดนความรู้ วิจัยพัฒนาและสร้างบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มีคุณภาพให้เป็นผู้นำที่สามารถจัดการกับความท้าทายใหม่ของพลเมืองที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ดังความปรารถนาของผู้เขียนหนังสือเล่มนี้และชาวเรา รปศ.ทุกคน

รายการอ้างอิง

Theodoulou S, Z. and Ravi K. Roy. 2016. **Public Administration : A Very Short Introduction.** New York : Oxford University Press.